

معرفی نشریات

جدیدترین شماره کتاب ماه کلیات منتشر شد

کتاب ماه (کلیات)، سال نهم، شماره ۵ - ۶ (پیاپی ۱۰۱ - ۱۰۲)، اردیبهشت - خرداد ۱۳۸۵ (ویژه نامهٔ نسخ خطی، بزرگداشت استاد

سید عبدالله انوار، فهرست نگار و مصحح برجسته) همزمان با بزرگداشت استاد سید عبدالله انوار، فهرستنگار و مصحح برجسته، در هفتمین آیین بزرگداشت حامیان نسخ خطی (کتابخانهٔ مجلس شورای اسلامی - آبان ماه ۱۳۸۵)، شماره ۱۰۱ - ۱۰۲ از کتاب ماه (کلیات) به صورت ویژه نامهٔ نسخ خطی، با گفتارها و جستارهای متنوع دربارهٔ متون خطی و فهرستنگاری انتشار یافت.

نخستین مطلب این ویژه نامه، گفتگویی است با استاد انوار با عنوان «نسخ خطی از تقویم تا فهرست نگاری». در این گفتگو، مباحثی چون «عناصر دخیل در ارزش گذاری نسخ خطی»، «بهای واقعی نسخه‌های خطی»، «روش تقویم نسخه‌های خطی در کتابخانهٔ ملی»، «تدوین اصول شناخت و ارزیابی نسخه‌های خطی»، «شیوه‌های خرید آثار خطی از مجموعه‌های شخصی»، «شناسایی و ثبت یادداشتهای موجود در پشت نسخه‌های خطی در فهرست نگاری نسخه‌ها و نسخه‌شناسی دستنویسها»، «کتابداری نسخه‌های خطی»، «چاپ نسخه برگردان نسخه‌ها»، «محدودیت در عرضه و ارائه نسخه‌های خطی به مصححان و محققان» و... مورد بررسی و تحلیل قرار گرفته است.

دومین مطلب ویژه نامهٔ کتاب ماه (کلیات)، مقالهٔ سید محمدحسین حکیم با عنوان «دستنویسهای روض الجنان و روح الجنان» است. وی در این گزارش و جستار، پنجاه و هفت دستنویس کهن و متأخر تفسیر مشهور روض الجنان و روح الجنان ابوالفتوح رازی را - که در کتابخانه‌های داخل و خارج از کشور محفوظ است - بر شمرده است. بنابه بررسی حکیم، از شش نسخهٔ کهن تفسیر مذکور، سه نسخهٔ آن در حوزهٔ خراسان کتابت شده، و این نشانهٔ توجه و استقبال حوزهٔ

جغرافیایی خراسان نسبت به یک تفسیر شیعی است. سومین مقالهٔ ویژه نامهٔ مذکور، «نگاهی به میراث کهن متون پزشکی و مشکلات برگردان آن به پارسی»، به قلم دکتر محمد ابراهیم ذاکر (پژوهشگر متون پزشکی) است. وی در این جستار، پس از گذری و نظری بر تاریخ پزشکی در ایران باستان، دشواریهای پژوهش در نسخ خطی پزشکی را در سه بخش: پاره‌ای از مشکلات و چالش‌های پژوهش در نسخ خطی پزشکی، چالش‌های برگردان متن، و برابر سازی و پیدا کردن واژه‌های مناسب در متون پزشکی با دانش روز، مورد بررسی قرار داده است.

در بخش «نقد و بررسی کتابهای خارجی»، کتاب جهان نسخه‌های خطی، نمونه‌هایی از دست نوشته‌های ایرانی، ماوراءالنهری و هندی، تألیف کوئیچی هانه دا و نوبوآکی کندو (توکیو، مؤسسهٔ مطالعات زبان‌ها و فرهنگهای آسیا و آفریقا، دانشگاه مطالعات خارجی توکیو، ۲۰۰۶م)، توسط خانم سوسن اصیلی، مورد معرفی و بررسی قرار گرفته است. در کتاب مذکور، تصاویر آغاز و انجام چهل نسخهٔ خطی از کتابخانه‌های انجمن آثار و مفاخر فرهنگی، کتابخانهٔ مجلس شورای اسلامی، کتابخانهٔ دانشگاه پنجاب لاهور، کتابخانهٔ دانشگاه کراچی، موزهٔ ملی پاکستان (کراچی) و انستیتوی شرق‌شناسی ابوریحان بیرونی (تاشکند) به چاپ رسیده است. از مجموعهٔ چهل نسخهٔ ارائه شده، یک نسخه از قرن هفتم (خلاصهٔ رسائل اخوان الصفا، متعلق به کتابخانهٔ انجمن آثار و مفاخر فرهنگی)، ۳ نسخه از قرن هشتم، ۵ نسخه از قرن نهم، ۸ نسخه از قرن دهم، ۱۱ نسخه از قرن یازدهم، ۵ نسخه از قرن دوازدهم، و ۷ نسخه از قرن سیزدهم است. منظور محققان نامبردهٔ ژاپنی از تصویربرداری این نسخه‌های خطی، تشخیص تفاوت و تحول خط و شکل حروف فارسی در مناطق ایران و آسیای مرکزی و هند است. مطالب دیگر ویژه نامهٔ مذکور، عبارتند از:

- «نگاهی به فهرستگان نسخه‌های خطی حدیث و علوم حدیث شیعه»: نوشتهٔ مهدی سلیمانی آشتیانی.
- «نگاهی به ۲۲ جلد فهرست نسخه‌های خطی کتابخانهٔ ملی جمهوری اسلامی ایران»: پریسا کرم رضایی.
- «نگاهی به فهرست‌های نسخه‌های خطی تازه انتشار یافته»: اکرم مسعودی.

- «سالک و استاد، در آسمان و زمین» [معرفی و بررسی کتاب زمینی و آسمانی: نگاهی به خوشنویسی ایرانی از آغاز تا امروز، نوشتهٔ آیدین آغداشلو، در گفتگویی بلند با علیرضا هاشمی نژاد، کرمان، دانشگاه باهنر، تهران، نشر و پژوهش

فرزان روز ۱۳۸۴]: احسان الله شكر اللهی طالقانی.
«معرفی منابع اینترنتی در زمینه نسخ خطی»: فردین
کولانیان.

«فهرست مطبوعات چاپ سنگی کتابخانه مرکزی و
مرکز اسناد دانشگاه تهران»: مهران آشوری.
«پیام بهارستان (ویژه نامه اسناد [۱]): راضیه یوسفی نیا.
«گزارش دبیرخانه هفتمین آیین بزرگداشت حامیان
نسخ خطی»: سید سعید میر محمد صادق.
«ده روز گرد یک سفره: گزارشی از نوزدهمین نمایشگاه
بین المللی کتاب تهران».
«مطبوعات، گام سیزده: گزارشی از نمایشگاه سیزدهم
مطبوعات».
و اخبار متعددی درباره نسخه های خطی و متن پژوهی.

**بخارا (مجله فرهنگی و هنری، شماره ۵۶، پاییز
۱۳۸۵)**

بخارا مجله ای است
فرهنگی و هنری که در آن
مقالات و نقدها و خبرهای
مربوط به ادبیات و هنر ایران و
جهان، در زمینه ایران شناسی و همچنین درباره خصوصیات
فرهنگی و هنری کشورهای فارسی زبان افغانستان و
تاجیکستان منتشر می شود.
پنجاه و ششمین شماره از مجله بخارا، ویژه نامه
ویرجینیوولف منتشر شد.
در این شماره به سالشمار زندگی و آثار ویرجینیوولف و
دوران زندگی او پرداخته شده است.

**مجله تاریخ علم (پژوهشکده تاریخ علم، شماره
پنجم، بهار و تابستان ۱۳۸۵)**

هم اکنون در ایران به جز نشریه
فرهنگ (متعلق به پژوهشگاه علوم انسانی و
مطالعات فرهنگی)، و آینه میراث (متعلق به
مرکز پژوهشی میراث مکتوب)، نشریه
تاریخ علم است که به تاریخ علم اختصاص دارد و مقالاتی را
مربوط به حوزه تاریخ علم منتشر می کند.
در شماره پنجم تاریخ علم آمده است:
۱. دستاوردهای ابن سینا در حوزه علم و خدمات او به

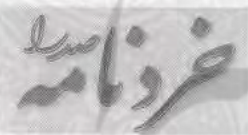
فلسفه آن / سید حسین نصر

۲. توصیف مقدماتی نظریه های صبح کاذب در نجوم
دوره اسلامی / حمیدرضا گیاهی یزدی
۳. آراء و آثار حنین بن اسحاق / سید احمد هاشمی
۴. تصحیح و شرح باب فی معرفة سمت القبلة لابی
ریحان البیرونی / سید محمد مظفری
۵. نگاهی به کتاب التعریف بطبقات الامم، از قاضی
صاعد اندلسی / بنفشه افتخاری
۶. مقایسه روش ها و معادلات مختلف برای اعمال
کیسه های گاهشماری هجری خورشیدی در منابع مختلف
/ فرید قاسملو
۷. معرفی تألیفاتی جدید در حوزه تاریخ علم / مریم
معینی نیا
۸. شناسایی نسخه های خطی درباره اسطرلاب در
کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران / سید محمد مظفری
۹. برنامه سخنرانی های موزه ملی تاریخ علوم پزشکی در
سال ۱۳۸۵
۱۰. تصویر نامه ای از دکتر سید حسین نصر.

**خردنامه صدرا (فصلنامه علمی، ترویجی فلسفه
اسلامی، شماره ۴۴، تابستان ۱۳۸۵)**

فصلنامه تخصصی خردنامه
صدرا، اقدام به نشر مقالات مربوط
به فلسفه و علوم عقلی می کند. در
این شماره از فصلنامه این مقالات
آمده است:

۱. انبیاذقلس / دکتر محمد خوانساری
۲. تأثیرات ملاصدرا از مکتب اشراقی در بحث نظام
فیض / دکتر عین الله خادمی
۳. نقش و جایگاه عقل علمی در آثار صدرالمآلهین /
دکتر عبدالعلی شکر
۴. فلسفه سیاسی افلاطون / عبدالله نیک سیرت
۵. مقایسه تطبیقی حکمت اشراق و حکمت زرتشتیان
/ سید مرتضی حسینی شاهرودی
۶. بحث تطبیقی اگزستانسیالیسم غربی و اصالت
موجود در فلسفه اسلامی / صالح حسن زاده
۷. پیامبر و کتاب مجوس از منظر دین پژوهان و روایات
اسلامی / علی اصغر منجری

گزارش میراث

وقف، میراث جاویدان (فصلنامه فرهنگی، تحقیقی، اجتماعی و تاریخی، سال چهاردهم، شماره ۵۴، تابستان ۱۳۸۵).

فصلنامه وقف، میراث جاویدان، در پایان هر فصل منتشر می‌شود که در برگیرنده مقالات و آثار تحقیقی دانشمندان و نویسندگان در زمینه‌های ادب و هنر، پژوهش‌های تاریخی، مباحث اجتماعی، معارف دینی، نقد و بررسی متون و علوم و دانش‌های قرآنی بویژه موضوع وقف از دیدگاه‌های حقوقی، فقهی می‌باشد. پنجاه و چهارمین شماره از این فصلنامه به این مقالات می‌پردازد:

۱. شرح گزارش بیست و سومین دوره مسابقات بین المللی قرآن.
۲. امکان سنجی فقهی وقف پول / جواد سعادت فر
۳. قنديل نماد نورالهی / فاطمه حاتمی
۴. دامغان و چشم انداز گردشگری با تکیه بر مزارات و بقاع متبرکه / کیوان لؤلؤیی
۵. سلسله شیخ الاسلامیه شیراز، پیشگام در ثبت نوشتجات شرعیه دوره قاجار / امید رضایی
۶. مطالعه میدانی وضعیت فعلی بقاع متبرکه و زیارتگاههای تهران / دکتر نائومی شینیرو
۷. فرهنگ وقف و قشربندی اجتماعی واقفین در شهرستان اراک / حمیدرضا عرب

پژوهش و حوزه (فصلنامه پژوهشی اطلاع رسانی، ویژه ادیان و مذاهب، سال هفتم، شماره دوم، تابستان ۱۳۸۵).

شناخت ادیان از ضرورت‌های انکارناپذیر دین پژوهی است. فصلنامه پژوهش و حوزه با رویکرد روش شناختی، به ابعادی از دانش ادیان و مذاهب پرداخته است. این شماره از فصلنامه شامل بخش‌هایی چون یادداشت ویژه، مقالات، گفت‌وگو، اطلاع‌رسانی و گزارش است.

در این شماره این مقالات را می‌خوانیم:

۱. ضرورت مطالعه ادیان / قاسم جوادی
۲. کارایی و اثربخشی در مطالعات تطبیقی ادیان / احد قرامرز قراملکی
۳. پیدا و پنهان اندیشه فرهنگی / محمد رضوی راد
۴. تأملاتی در باب روان‌شناسی دین / محمد لکنهوسن / ترجمه سید رحیم راستی تبار
۵. نگرش جامعه‌شناسی به دین با تاکید بر نظریه مورکیم / سید حسن اسلامی
۶. نگاهی به مکتب‌های الهیاتی جدید / حسن قنبری
۷. رهیافت‌های پدیدار شناختی مطالعه دین / کلایو آریکر / ترجمه علی شهبازی
۸. ابن حزم اندلسی و مطالعه ادیان / وحید صفری

